

S.Andreas - 4de Zondag van Pasen - 26 April 2015

Herder/herderin voor elkaar.

Preek:

Ik zie haar nog voor mij, zij is inmiddels gestorven, Lieneke. Vanaf haar geboorte was zij gehandicapt, had verwrongen handen, was praktisch blind en sprak moeilijk, nauwelijks te verstaan. Maar Lieneke was intelligent; daarom was haar handicap zo zwaar voor haar. Ze zag haar broers en zussen, de een na de ander, het huis uitgaan, trouwen en een gezin stichten. Zij had als jonge vrouw ook haar verlangens, maar voorzag dat zij alleen zou blijven in het leven. Dit heeft haar veel verdriet en strijd gekost; maar door de jaren heen is zij gegroeid; door lijden gelouterd en lief, zacht en mild geworden. Toen ze oud werd en naar een zorgcentrum verhuisde, werd zij daar voor velen een zonnetje in donkere uren, van gewond lammetje tot volwaardige herderin.

Ik herinner mij een gesprek met haar over de verzorgsters. "Het is zo'n verschil, wie je komt helpen", zei ze, "ik voel het wanneer ze de kamer binnenkomen. Sommigen noemen je bij naam: Hallo Lieneke! zeggen ze, en je voelt de warmte en de liefde die ze meebrengen. Hun handen zijn zachter; de verzorging doet minder pijn; voor zo'n lieve zuster ben je iemand met een naam en niet 'die vrouw van kamer 21'. Zij hoort aan hun stem, dat zij mag zijn die ze is, dat ze geen nummer is; dat het een zuster is die haar aanvoelt, respecteert, om haar geeft als mens, en door de gehavende buitenkant heen ziet. Niemand hoeft haar te zeggen, dat de anderen het toch ook goed bedoelen; zij voelt dat zelf haarfijn aan. "Mijn schapen kennen Mij", zegt het evangelie.

Natuurlijk, wij weten allemaal dat - vanwege de werkdruk - het verzorgers en verzorgsters niet altijd kwalijk te nemen is. Het wordt hun vandaag-de-dag niet gemakkelijk gemaakt. Ze moeten presteren, en zijn verplicht binnen de gestelde tijd zorg te spreiden over velen. Maar tóch, zou het tóch niet mogelijk zijn - ondanks de druk van buiten en van boven - iets van die grondhouding en uitstraling van respect, van 'ik zie jou', van 'ik voel jou aan', te tonen? Misschien door oogcontact, door een lief woord? Van iets dat geen tijd vergt?

Ja, wie is de goede herder? En wie is de slechte herder? Het kan ons niet ontgaan zijn, dat vier keer herhaald wordt in het evangelie: een goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen. In tegenstelling tot de slechte herder, de huurling, die allereerst aan zichzelf denkt, eigen belang voorop stelt, het leven van de schapen niet telt, zich niet inleeft. Omdat de gedachte van ‘zijn leven geven voor de schapen’ zo centraal staat, wil ik daar wat op doordenken en me afvragen wat dat betekent voor de herder, wat dat betekent voor de schapen.

Iedere mens is uniek, heeft een eigen naam, een eigen verantwoordelijkheid voor de stappen die hij/zij zet in zijn leven; ik denk aan Lien met haar zware handicaps. En daarom kent iedere mens vreugde in het leven als die stappen lukken, maar soms ook pijn, om de dingen die niet bereikt worden, of als het leven niet meezit. De goede herder ziet dat; hij kent zijn schapen; hij kruipt in hun huid. Hij laat ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun leven, voor de stappen die zij denken te moeten zetten richting grazige weiden, richting levensgeluk; hij laat hun de ruimte om op een zijspoor te gaan, misstappen te zetten en op hun schreden terug te keren; de goede herder voelt ook de pijn van mensen als Lien. De taak van de herder is er niet zozeer een van sturen, maar van nabij zijn; niet de dienst uitmaken, maar dienen. Hij heeft vertrouwen in die eigen stappen, in dat eigen geweten, in die eigen verantwoordelijkheid, en laat ruimte voor zelf ontdekken, voor groei.

Dit weekend wordt aandacht gevraagd en geschonken aan roepingen. Te lang en teveel hebben wij gedacht, dat dit evangelie alleen bedoeld is voor priesters als de herders, en gelovigen als de schapen. En te lang en teveel hebben die herders gedacht voorop te moeten gaan, te moeten sturen met wetten en regels, met geboden en verboden. Maar dit getuigt van geen vertrouwen in de eigen antenne, in eigen geweten en verantwoordelijkheid van mensen, die hun zijn toevertrouwd. Het getuigt veeleer van angst om ruimte te geven. Dát wantrouwen en díe angst doen onrecht aan mensen, en blokkeren creativiteit en inzet; blokkeren de werking van Gods Geest.

De vraag ligt bij ieder van ons: Ben ik /zijn wij een goede herder of een slechte herder voor elkaar? Mensen voelen feilloos aan of zij wel of niet gezien worden. “Het is een wereld van verschil wie je komt helpen”, zei Lieneke.